

TAMPEREEN YLIOPISTO
INFORMAATIOTEKNOLOGIAN JA VIESTINNÄN TIEDEKUNTA
Viestinnän monitieteinen tutkinto-ohjelma
Journalistiikan opintosuunta

Valintakoetehtävät 2021

KOKEEN A-OSA

Monivalintatehtävä (maksimi 50 pistettä)

Ohje

Kokeen A-osa koostuu 25 oikein / väärin -väittämästä. Merkitse vastaus kuhunkin väittämään optiselle lomakkeelle.

Väittämät perustuvat valintakoeaineistoon:

Koivukoski, J. (2019). Journalistinen uutissatiiri hybridinä genrenä: Noin viikon uutisten ja Uutisraportin tekijöiden itseymmärrys ja käsitteellinen rajatyö. *Media & viestintä* 42(1), 26–46.
Kortesoja, M., Kunelius, R. & Heikkilä, H. (2019). Lyhyt matka epäisänmaallisuuteen: Valtion ja median suhteet HS:n tietovuotoa koskevassa keskustelussa. *Media & viestintä* 42(2), 76–98.
Salojärvi, V. (2020). Populistiset miesjohtajat ja performatiivisuus: Timo Soinin, Hugo Chávezin ja Donald J. Trumpin hahmot journalistisissa kuvissa. *Media & viestintä* 43(4), 366–384.

Arviointi

Pisteytys: Oikeasta vastauksesta saa 2 pistettä, väärästä vastauksesta vähennetään 1 piste. Vastaamatta jättämisestä saa 0 pistettä.

Väittämät

1. Uutissatiiri väistämättä rapauttaa luottamusta poliittiseen järjestelmään ja demokratiaan.
2. Keskustelu Viestikokeskus-jutusta heikensi poliittisten verkostojen asemaa poliittisessa päätöksenteossa.
3. Sosiaalinen media vahvistaa julkisen keskustelun identiteettivetoisuutta ja intensiteettiä, mitä havainnollistaa Viestikokeskus-jutun sosiaalisen median kommenttien patrioottinen suhtautumistapa.
4. Populismin maskuliinisuutta tuotetaan esimerkiksi korostamalla isällisyyttä.
5. Helsingin Sanomien Viestikokeskus-jutun kommentteissa syntyneitä ideologioita jakolinjaa turvallisuuden puolustajien ja yksilönvapauksien kannattajien välillä on pidetty modernin yhteiskunnan ja kansalaisuuden ydinkysymyksenä.
6. Yhdysvaltalaisen uutistyön ammattilaisten mielestä The Daily Show on tuonut journalismiin kriittisyyttä takaisin.

7. Soinin blogi, Trumpin tviitit ja Chávezin oma televisio-ohjelma ovat esimerkkejä aidosti vuorovaikutteisesta viestinnästä kannattajien kanssa.
8. Viestikoekekus-jutun uutisointi Helsingin Sanomissa noudatti tyypillistä rutiinikorporatistista kaavaa.
9. Suomalaiset some-kommentoijat suhtautuivat Helsingin Sanomien Viestikoekekus-jutussaan tekemiin paljastuksiin yhtä kriittisesti kuin some-keskusteluissa asennoiduttiin aikanaan Edward Snowdenin tekemiin paljastuksiin.
10. The Daily Show'ssa humoristinen esitystyyli tukee yksinomaan juttujen kriittistä tarkoitusta.
11. Tyhjällä merkitsijällä tarkoitetaan asiaa, jolla ei ole vielä merkitystä.
12. Populistijohtajan ruumiin keskeisinä tehtävinä on kuvastaa kansanomaisuutta, luoda eroa johtajan ja hänen seuraajiensa välille sekä ilmentää valtaa.
13. Uutissatiiri pyrkii taustoittamaan aiheitaan laajemmin kuin perinteinen uutisjournalismi.
14. Salojärvi tarkastelee artikkelissaan pääasiassa sitä, miten toimitusten valinnat vaikuttavat populistisista johtajista muodostuviin merkityksiin.
15. Rajatyön käsitteellä kuvataan toimittajien pyrkimystä tunnistaa journalismin sisäisten sääntöjen rikkojat ja ulkopuoliset tunkeilijat.
16. Ideologiset horisontit tarkoittavat yksittäisten toimijoiden poliittisia näkemyksiä, joita tarkastellaan heidän esittämistään puheteoista.
17. Populismien ymmärtäminen retorisen-performatiivisena prosessina rajaa tutkijan huomion tiukasti poliitikkojen sanalliseen viestintään.
18. Koivukosken mukaan diskurssit sijoittuvat sosiaalisten käytäntöjen tutkimuksen ulkopuolelle, sillä ne ovat kielellisiä kuvauksia käytännöistä.
19. Soinin kaulahuivi on esimerkki tavallisesta esineestä, joka on saanut itseään laajempia symbolisia merkityksiä.
20. Uutissatiirin puolueettomuus perustuu faktuaalisuuteen ja neutraaliuteen.
21. Koska suuri osa näkemisestä ja nähdyn tulkitsemisesta on tiedostamatonta, journalistiset kuvat eivät ole tärkeitä populismille.
22. Koivukoski erittelee artikkelissaan rajatyötä toimittajien ja katsojien näkökulmista.
23. Samantapaiset kuvat tietystä lehdistötilaisuudesta eri sanomalehtien sivuilla kertovat kuvajournalistien yksinoikeutetusta valta-asemasta.

24. Viestikoekekus-artikkelin aineistossa havaitut mielipide-erot realistien ja liberaalien välillä olivat täysin sovittamattomia.
25. Hybridissä mediajärjestelmässä julkisen keskustelun hallinta on lipunut pois toimittajilta ja poliitikoilta.

KOKEEN B-OSA: TEHTÄVÄ 1

Tehtävä 1A.

Kirjoita kolumni (maksimi 40 pistettä)

Ohje

Kirjoita kolumni, jossa pohdit journalismin vastuullisuutta. Hyödynnä tekstissäsi sekä kolumnia *Tämäkö muka vastuullista!* (liite 1) että valintakoeartikkelia *Lyhyt matka epäisänmaallisuuteen* (Kortesoja, Kunelius & Heikkilä, 2019).

Kolumnin julkaisupaikkana on valtakunnalliselle yleisölle suunnattu verkkolehti. Valitse kirjoitukseen näkökulma, jonka oletat kiinnostavan lukijaa. Otsikoi tekstisi.

Kolumnilla tarkoitetaan juttutyyppejä, jossa journalisti esittää perusteltuja mielipiteitä, havaintoja ja analyysia ajankohtaisesta aiheesta.

Tekstin pituus: 170–200 sanaa. Laske valmiin vastauksen sanamäärä ja merkitse se tekstin loppuun.

Arviointi

Pisteytys: 0–40 pistettä.

Kriteerit: Vastaustekstistä arvioidaan asiasisältöä, aineiston hyödyntämistä sekä journalistista ilmaisukykyä, esimerkiksi tekstin rakennetta, tyyliä ja kielellistä selkeyttä.

Tehtävä 1B.

Osallistu Twitter-keskusteluun (maksimi 10 pistettä)

Ohje

Aloita toimittajana Twitterissä keskustelu journalismin vastuullisuudesta. Kirjoita kolumnisi pohjalta enintään 280 merkin pituinen tviitti. Sisällytä tviittiin 1–3 aiheeseen sopivaa aihetunnistetta eli hashtagia.

Twitter on sosiaalisen median kanava, jonne tehdään lyhyitä, enintään 280 merkin mittaisia päivityksiä. Hyvä tviitti on tiivis ja ytimekäs kannanotto ajankohtaiseen keskusteluun, ja se sisältää myös aiheeseen soveltuvia aihetunnisteita. Ne merkitään tekstin loppuun tai tekstin sisään symbolilla #.

Laske valmiin vastauksen merkkimäärä ja merkitse se tekstin loppuun.

Arviointi

Pisteytys: 0–10 pistettä.

Kriteerit: Vastaustekstistä arvioidaan sen sopivuutta Twitterin päivitykseksi sekä journalistista ilmaisukykyä.

KOKEEN B-OSA: TEHTÄVÄ 2

Tehtävä 2.

Kuvituksen ideointi ja sen perustelu (maksimi 50 pistettä)

Ohje

Valintakoeartikkelissa *Populistiset miesjohtajat ja performatiivisuus* Salojärvi (2020) tarkastelee keskeisiä elementtejä, joita populistiset poliitikot voivat tuoda esille journalistisissa kuvissa.

Ideoi kolmen kuvan kuvituskokonaisuus julkaisuun, joka on kokeilevasta visuaalisesta journalismista tunnettu yhteiskunnallisia asioita käsittelevä aikakauslehti.

Kuvitus tehdään juttuun, joka pureutuu populistisen poliitikon julkiseen hahmoon. Valitse jutun kohteeksi yksi valintakoeartikkelissa mainituista poliitikoista. Kuvituksen on poikettava tavasta, jolla populististen poliitikkojen hahmot yleensä rakentuvat mediassa. Perustele kuvituksesi valintakoeartikkeliä hyödyntäen.

Ideoi juttua varten yhteensä kolme kuvaa:

1. Pääkuva summaa jutun aiheen ja herättää lukijan kiinnostuksen. Kuva voi olla valokuva, piirros tai kuvakollaasi.
2. Kakkoskuva on henkilöä esittävä valokuva.
3. Kolmoskuva on valokuva, joka täydentää kuvien kokonaisuutta.

Luonnostelevat kuvat vastauspaperiin sivulle 2. Pääkuva tulee kehykseen nro 1, kakkoskuva kehykseen nro 2 ja kolmoskuva kehykseen nro 3. Kehys on kuvan rajaus. Kuvat julkaistaan kehyksen kokoisina. Selvennä kuvaideoitasi enintään 20 sanalla kuvaa kohden sivulle 3.

Perustele kuvituksesi yhteensä enintään 50 sanalla valintakoeartikkeliä hyödyntäen sivulle 4. Laske valmiin vastauksen sanamäärä ja merkitse se tekstin loppuun.

Arviointi

Pisteytys: 0-50

Kriteerit: Vastauksesta arvioidaan kuvajournalistista ideointi- ja ilmaisukykyä, kuvituksen sopivuutta jutun aiheeseen ja julkaisuun, toteuttamiskelpoisuutta, omaperäisyyttä ja monipuolisuutta sekä kuvien muodostamaa kokonaisuutta. Lisäksi arvioidaan kuvituksen perustelut ja suhde valintakoeartikkeliin. Tee kuvaluonnokset mahdollisimman havainnollisesti ja tarkasti. Piirustustekniikka ei itsessään ole arviointikriteeri.